

Enkele interessante vondsten uit de vaart Nieuwpoort-Duinkerke ter hoogte van Nieuwpoort-Stad

Floris Verhaeghe

In augustus 2012 organiseerde mijn schoonfamilie een familieweekend in de vakantiehoeve 'Rietvelde', gelegen in een uithoek van Oostduinkerke tegen Nieuwpoort-Stad aan, ter hoogte van de Koolhofput. Omdat ik vreesde dat ik me al snel zou vervelen, besloot ik een schepnetje en wat potjes mee te nemen om het familiale kader wat te kunnen ontvluchten. Van mijn vader had ik immers gehoord dat daar in de buurt vroeger de brakwatermossel (*Mytilopsis leucophaeata*) voorkwam en op een dood moment zou ik die dan eens kunnen zoeken.

Uiteindelijk viel het familiegebeuren best mee. Tijdens het middagdutje van de allerkleinsten en alleroudsten ging ik toch even op pad. De vaart Nieuwpoort-Duinkerke lag immers op een steenworp van de hoeve en ik besloot er eens in te scheppen, meer bepaald in het traject tussen de Pelikaanbrug en de brug van de oude spoorweg (tegenwoordig het fietspad Frontzate).

Bij iedere schep zat mijn net vol met knollen brakwaterpokken (*Balanus improvisus*). Deze pokken zaten niet alleen op de wanden van het kanaal zelf maar groeiden eveneens op oudere pokkenresten die schijnbaar kleine concreties vormen op de kanaalbodem. Tijdens het scheppen vond ik ook wat kleine krabbetjes en een Jenkins' waterhoren (*Potamopyrgus antipodarum*). Ik besloot wat pokken mee te nemen naar huis want sommige waren begroeid met mosdiertjes die ik in het veld niet meteen kon determineren.

Pokken vol leven

Thuisgekomen werden de pokken in een kommetje kraantjeswater gezet en onder een stereomicroscop bekeken. Enkele brakwaterpokken bleken nog te leven alsook een aantal (van de vele) mosdiertjeskolonies. Deze levende kolonies konden gedetermineerd worden als *Conopeum seurati*, met het kenmerkend doorschijnend operculum. De overige kolonies kon ik wegens het ontbreken van het operculum niet meteen op naam brengen, wellicht betreft het dezelfde soort.

Op de pokken vond ik tevens een aantal hele kleine poliepjes. Het ontbrak mij op dat moment echter aan tijd om deze te determineren. Ik nam er enkele foto's van doorheen het oculair van mijn bino. Ook vond ik een spons en enkele hele kleine vastzittende diertjes die wel eens klokdiertjes zouden kunnen zijn (mond. med. Hans De Blauwe). In ieder geval een heel boeiend schouwspel.

Toch brakwatermossels!

De pokken werden vervolgens een maandje aan de kant gezet voordat ik ze nog eens onder de loep nam. Toen zag ik dat een pok vastzat op een lege klep van een brakwatermossel, waar het initieel uiteindelijk allemaal om te doen was! Bij het uitpluizen van de overige pokkenknollen vond ik ook nog een leeg doubletje brakwatermossel. Missie alsnog geslaagd dus, al werden geen levende brakwatermossels aangetroffen.

Een ideetje voor een excursie?

Bovenstaande vondsten werden zonder veel moeite en op een kwartiertje tijd bijeengescheept. Eens je thuis alles onder de bino bekijkt, beklag je je al gauw dat je geen namiddag hebt uitgetrokken om wat grondiger te bemonsteren.

Wellicht valt er met wat meer tijd, aandacht en voorbereiding nog veel meer te vinden in de kanalen tegen de Ganzepoot (Nieuwpoorts sluiscomplex) aan. Het is misschien een idee om bij een volgende excursie in de buurt het strandbezoek af te sluiten met een kleine excursie naar deze brakke vaarten. Ongetwijfeld komt hier nog meer fraais boven water.

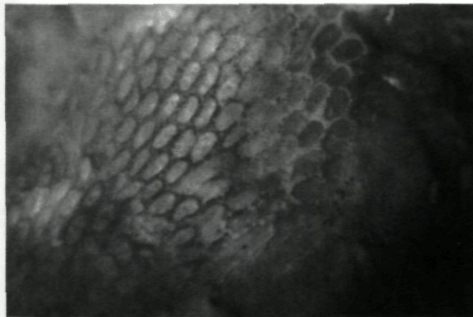

Foto 1: *Conopeum seurati* (foto: Floris Verhaeghe)

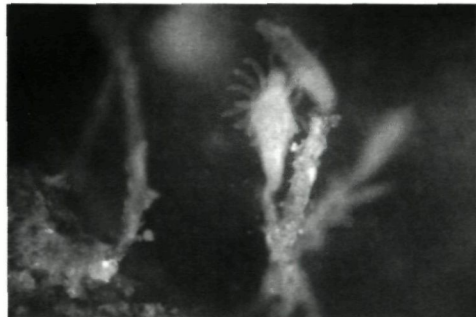

Foto 2: Poliepie op brakwaterpok (foto: Floris Verhaeghe)

Literatuur

DEBLAUWE, H. (2009). Mosdiertjes van de zuidelijke bocht van de Noordzee. Determinatiewerk voor België en Nederland. Uitgave Vlaams Instituut voor de Zee, Oostende: 464pp.

**Torhoutstraat 124
8610 Kortemark**